

Broj:1063-16-PŽS-19/17
Datum:24.08.2017.godine

Centralna izborna komisija BiH
N/r predsjednika Centralne izborne komisije BiH, dr Irena Hadžiabdić

Predmet: Povrede prava djece u političkoj kampanji, preporuka, dostavlja se

Poštovani,

Jednim brojem prijava zaprimljenih u instituciji Ombudsmana za djecu ukazuje se na povrede prava djece u izbornoj kampanji, kada su djeca na različite načine uključena u aktivnosti usmjerene na postizanje političkih ciljeva odraslih, učesnici su javnih tribina, otvaranja igrališta i drugih objekata namijenjenih djeci, posjetama kandidata i sl. I ne samo u izbornoj kampanji već i za vrijeme trajanja mandata na poziciji na kojoj su izabrani.

Predizborna kampanja je uvijek prilika da političke stranke pokažu veću osjetljivost i razumijevanje za brojna pitanja dječijeg odrastanja.

Međutim, iskustva iz ranijih godina pokazuju da programi političkih stranaka nisu u dovoljnoj mjeri usmjereni na potrebe djece, a da su djeca i u uzrastu u kojem ne razumiju značaj tih događaja niti imaju kritičan odnos prema njima, niti imaju izbora, bila dio kampanje na skupovima, tribinama, posjetama vrtićima, školama i sl.

Na žalost, Bosna i Hercegovina svojim izbornim pravilima nije prepoznala ni potrebu ni važnost zaštite djece i njihovih interesa u političkoj kampanji.

Izborni zakon, u članu 6.6. utvrđuje nadležnost opštinske izborne komisije, odnosno, Centralne izborne komisije za odlučivanje po prigovorima uložnim zbog povrede pravila ponašanja iz Poglavlja 7.

Pravila ponašanja u izbornoj kampanji, utvrđena su u Poglavlju 7, na način da je „zabranjeno uklanjati, prekrivati, oštećivati...” odnosno nije dozvoljeno „nositi i pokazivati oružje, ometati skupove drugih...”. Tako utvrđena Pravila ponašanja ne prepoznaju djecu i njihovo pravo na zaštitu od moguće zloupotrebe.

Odrastanje djeteta je proces koji određuje njegovu budućnost i priprema ga za svijet odraslih i samostalan život u njemu, zato je obaveza svih da najbolji interes djeteta bude prioritet u svim aktivnostima, pa i u predizbornoj kampanji. Najbolji interes, na koji djeca imaju pravo, obavezuje da se djeci i u izbornoj kampanji obezbijedi zaštita i briga koja je neophodna za njihovu dobrobit.

S obzirom da zaštita prava i interesa djece u svim oblastima, pa i u ovoj, zahtijeva jasna pravila koja uređuju obaveze nadležnih službi i institucija na postupanje i odgovornost za nepoštovanje utvrđenih pravila i procedura, a da

postojeća zakonska rješenja u Bosni i Hercegovini nisu regulisala pitanje zaštite djece u političkoj kampanji i moguće zloupotrebe s tim u vezi, neophodno je i u toj oblasti uspostaviti jasna pravila.

Imajući u vidu naprijed navedeno, te informacije da su u toku aktivnosti na izmjenama Izbornog zakona, te zakonom utvrđena ovlaštenja Centralne izborne komisije, Ombudsman za djecu predlaže Centralnoj izornoj komisiji preduzimanje potrebnih mjera i aktivnosti radi otklanjanja situacije koje dovode do povrede prava i interesa djeteta na način da:

- Izbornim zakonom, pored definisanih Pravila ponašanja, definiše zabranu zloupotrebe djece u političke svrhe, te utvrdi sankcije za postupanja suprotno utvrđenoj zabrani,
- da o preduzetim aktivnosti obavijesti Instituciju u roku od 30 dana.

S poštovanjem,

Ombudsman za djecu
dr Nada Grahovac

